

EXPUNERE DE MOTIVE

În domeniul educației, încă din anul 1994, **Hotărârea Guvernului nr. 128/1994 privind unele măsuri pentru asigurarea condițiilor de dezvoltare fizică și morală a elevilor și studenților** a introdus o serie de interdicții cu privire la alcool, tutun și produse cu caracter obscen. Astfel, conform hotărârii de guvern, în incinta unităților de învățământ de toate gradele, a căminelor și locurilor de cazare pentru elevi, în curțile acestor imobile, precum și pe trotuarele sau pe aleile de acces în aceste unități se interzice comercializarea ori expunerea spre vânzare a băuturilor alcoolice, a țigărilor și a celorlalte produse din tutun, precum și a tipăriturilor și înregistrărilor audio și video cu conținut obscen.

Mai târziu, **Legea 349/2002 pentru prevenirea și combaterea efectelor consumului produselor din tutun** a reiterat interdicția cu privire la tutun. Astfel, conform legii, se interzice comercializarea produselor din tutun în unitățile de învățământ de stat și private.

De asemenea, **Legea 123/2008 pentru o alimentație sănătoasă în unitățile de învățământ preuniversitar** a extins interdicțiile și cu privire la alimente. Astfel, conform legii, în incinta unităților de învățământ se interzice prepararea, comercializarea și distribuirea oricăror alimente conținute în lista alimentelor nerecomandate preșcolarilor și școlarilor, conform recomandărilor specialiștilor în nutriție, lista fiind întocmită și actualizată de Ministerul Sănătății Publice.

Mai mult, **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc** a extins interdicțiile și cu privire la jocurile de noroc. Astfel, conform ordonanței de urgență, pentru obținerea autorizației de exploatare a jocurilor de noroc, operatorii economici trebuie să facă dovada că spațiul propus nu este situat în incinta unui așezământ de învățământ, inclusiv campusurile aferente acestuia sau în perimetrul delimitat destinat acestora. Mai mult, se interzice accesul minorilor în locațiile specializate pentru desfășurarea jocurilor de noroc.

În final, **Legea educației naționale nr. 1/2011** a extins mai mult interdicțiile. Astfel, conform legii, în unitățile, în instituțiile de învățământ și în toate spațiile destinate educației și formării profesionale sunt interzise orice activități care pot pune în pericol sănătatea și integritatea fizică sau psihică a copiilor și a tinerilor.

Toate aceste acte normative au ca scop protejarea copiilor și a tinerilor față de produsele care creează dependențe, precum alcoolul, tutunul, produsele cu conținut obscen, alimentele nerecomandate, dar și față de jocurile de noroc și orice alte activități care pot pune în pericol sănătatea și integritatea fizică sau psihică.

Cu privire la jocurile de noroc, constatăm că legislația protejează copii și tinerii, dar numai parțial.

Într-adevăr, conform OUG nr. 77/2009, minorii nu pot participa la jocurile de noroc. Cu toate acestea, deși locațiile specializate pentru desfășurarea jocurilor de noroc nu pot fi înființate în incinta unui așezământ de învățământ, inclusiv campusurile aferente acestuia sau în perimetrul delimitat destinat acestora, totuși OUG nr. 77/2009 nu interzice înființarea lor în apropiere, ceea ce reprezintă un pericol real de corupere a copiilor și tinerilor, având în vedere gradul ridicat de frecvență a așezămintelor de învățământ în perioada de formare a copiilor și tinerilor.

Conform cercetărilor¹, 15% dintre români au practicat cel puțin o dată un joc de noroc; incidența jucătorilor cu probleme care au dezvoltat un comportament compulsiv în legătură cu jocurile de noroc este de 0,6%, respectiv 98.000 de indivizi; iar 32% dintre jucătorii ce practică jocuri de noroc cu frecvență săptămânală au între 18 și 24 ani. Deși urmele dependenței de jocuri de noroc nu sunt vizibile pe corpul victimei la fel ca la celelalte dependențe, pericolul este chiar mai mare pentru că dependentul de jocuri nu poate fi identificat și ajutat la fel de ușor ca ceilalți.

Este evident că dependența jucătorilor aflați în categoria de vârstă 18-24 de ani, adică imediat după ridicarea interdicției de participare la jocurile de noroc, demonstrează necesitatea de a proteja copiii și tinerii pe mai multe planuri, inclusiv prin îndepărtarea riscurilor de contaminare cu patima jocurilor de noroc din jurul așezămintelor de învățământ. Cu atât mai mult cu cât, simpla interdicție de participare la jocurile de noroc este adeseori încălcată, abaterile fiind constatate de Oficiul Național pentru Jocuri de Noroc.

Din categoria jocurilor de noroc, cele mai extinse și nocive pentru tineri sunt jocurile de noroc tip slot-machine. Conform datelor statistice, există 311 organizatori de jocuri de tip slot-machine², numai în primele 10 luni ale anului 2019 fiind autorizate 71.279 de slot-machine³.

Riscurile jocurilor de noroc sunt foarte ridicate:

- ✓ cheltuirea unor sume din ce în ce mai mari de bani pe jocuri;
- ✓ petrecerea timpului jucând, în detrimentul altor activități (educative, sportive, lucrative);
- ✓ căutarea în permanență a unor surse de venit: consumarea tuturor resurselor proprii, împrumutarea de bani (mai întâi de la membrii familiei, apoi și din alte părți);
- ✓ comiterea unor infracțiuni pentru întreținerea jocurilor (furturi, tâlhării);
- ✓ iritabilitatea, nervozitatea, actele de violență, distrugerii;
- ✓ depresia, tulburările de comportament, schimbările de personalitate;
- ✓ suicidul și tentativele de suicid.

Patima jocurilor de noroc poate transforma un tânăr bun și capabil într-un adevărat pericol social.

¹Pariurile și jocurile de noroc în România, GfK România, pentru Asociația "ROMSLOT" și "Romanian Bookmakers" – Patronatul organizatorilor de Pariuri din Romania, culegerea datelor fiind realizată în perioada 25 iulie – 16 august 2016.

² Raport de activitate 2018, Oficiul Național pentru Jocuri de Noroc.

³ Oficiul Național pentru Jocuri de Noroc.

Pe de altă parte, organizarea activității de jocuri de noroc tip slot-machine în condominii, alături de spațiile cu destinația de locuințe, în special la parterul blocurilor, prezintă practic același risc de contaminare a copiilor și tinerilor cu patima jocurilor de noroc.

Așadar, fenomenul adictiv este complex, are o varietate mare de dependențe și constituie o problemă socială prin natura efectelor pe care le produce.

În prezent, **OUG nr. 77/2009** prevede că pentru obținerea autorizației de exploatare a jocurilor de noroc, operatorii economici trebuie să facă dovada că – *“spațiul propus nu este situat în incinta unui așezământ de învățământ, inclusiv campusurile aferente acestuia, unor așezăminte de cultură, artă, sănătate, cu caracter social, de culte religioase și altele asemenea sau în perimetrul delimitat destinat acestora.”*

Propunerea legislativă reglementează în plus spații de protecție suplimentare a copiilor și tinerilor față de activitatea de jocuri de noroc tip slot-machine. Astfel, inițiativa prevede în plus dovada că – *“intrarea în spațiul propus pentru activitatea de tip slot-machine nu este situată la o distanță mai mică de 200 m față de intrarea în unitatea, instituția de învățământ, spațiul destinat educației și formării profesionale sau unitatea care oferă educație extrașcolară din cadrul învățământului preuniversitar, respectiv spațiul propus pentru activitatea de tip slot-machine nu este situat în incinta unui condominiu”*.

Legislația definește aceste concepte utilizate în inițiativă: activitățile extrașcolare sunt realizate în cadrul unităților de învățământ preuniversitar, în cluburi, în palate ale copiilor, în tabere școlare, în baze sportive, turistice și de agrement sau în alte unități acreditate în acest sens (art. 81 alin. (2) din Legea nr. 1/2011); condominiul este imobilul format din teren cu una sau mai multe construcții, în care există cel puțin 3 proprietăți individuale reprezentate de locuințe și locuințe sau spații cu altă destinație, după caz, și cote-părți indivize de proprietate comună (art. 2 lit. h) din Legea nr. 196/2018).

În final, inițiativa prevede o normă tranzitorie, conform căreia operatorii economici care dețin autorizație de exploatare a jocurilor de noroc valabilă la data intrării în vigoare a prezentei legi își continuă activitatea până la data expirării autorizației.

Având în vedere argumentele anterioare, depunem spre dezbatere și adoptare propunerea legislativă. – **LEGE pentru completarea art. 15 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc.**

În numele inițiatorilor,

Cătălin Lucian Iftescu
Senator de București /